

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Львівський національний університет імені Івана Франка
Факультет педагогічної освіти
Кафедра загальної педагогіки та педагогіки вищої школи

НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНІ МАТЕРІАЛИ ДО ВИВЧЕННЯ КУРСУ
«ПЕДАГОГІКА ПАРТНЕРСТВА У РОБОТІ З БАТЬКАМИ»

підготовки освітньо-кваліфікаційного рівня БАКАЛАВР

Галузь знань: 01 «Освіта/Педагогіка»

Спеціальність: 013 «Початкова освіта»

Кваліфікація: Бакалавр початкової освіти. Учитель початкової школи

Львів-2021

Програма вивчення нормативної навчальної дисципліни «Педагогіка партнерства у роботі з батьками» складена відповідно до освітньо-професійної програми підготовки бакалавра, спеціальності: 013 Початкова освіта.

Предметом вивчення навчальної дисципліни є теоретичні засади та практичні аспекти формування у майбутніх вчителів початкових класів професійних компетентностей щодо розуміння сутності та особливостей організації педагогічного партнерства, готовності до налагодження партнерської взаємодії з батьками в освітньому середовищі.

Міждисциплінарні зв'язки: педагогіка, психологія, філософія, етика.

Програма навчальної дисципліни складається з таких змістових модулів:

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1. Роль і місце сім'ї в організації освітнього простору.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2. Педагогічне партнерство в освітньому середовищі.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 3. Методичні основи роботи вчителя початкових класів з батьками.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 4. Освітньо-просвітницька робота з батьками учнів початкових класів.

1. Мета та завдання навчальної дисципліни

1.1. Метою викладання навчальної дисципліни «Педагогіка партнерства у роботі з батьками» є формування у майбутніх вчителів початкових класів професійних компетентностей щодо особливостей організації педагогіки партнерства (взаємодія учень-учитель-батьки), вдосконалення педагогічних здібностей у студентів у роботі з батьками.

1.2. Основними завданнями вивчення дисципліни «Педагогіка партнерства у роботі з батьками» є:

✓ ознайомлення із аспектами ролі та місця сім'ї в організації освітнього простору;

✓ встановлення педагогічних основ педагогіки партнерства у роботі з батьками;

✓ оволодіння методами, формами, прийомами, засобами та технологіями освітнього процесу для налагодження роботи вчителя з батьками на базі педагогіки партнерства;

✓ проектування освітньо-просвітницької роботи з батьками учнів початкових класів для реалізації всебічного гармонійного розвитку дітей;

✓ базування педагогіки партнерства на елементах етики та культури професійного спілкування.

1.3. Вивчення навчальної дисципліни забезпечує такі програмні результати навчання:

Знання:

- ознайомлення та застосування знань про роль та місце сім'ї в організації освітнього простору;
- вивчення правил взаємодії з учасниками освітнього процесу (взаємодія учень-вчитель-батьки);
- оволодіння методами, формами, прийомами, засобами та технологіями освітнього процесу для налагодження взаємодії вчителя з батьками;
- ознайомлення із напрямками взаємодії школи, сім'ї та громадськості;
- формування базових знань з педагогіки для забезпечення умов ефективного навчання, виховання та розвитку на базі педагогіки партнерства у роботі з батьками.

Уміння:

- аналізувати знання про роль та місце сім'ї в організації освітнього простору;
- користуватися сучасними методами, формами, прийомами, засобами та технологіями освітнього процесу для налагодження співпраці вчителя з батьками;
- налагоджувати сприятливе здоров'язбережувальне освітнє середовище, дбати про фізичне, психічне та соціальне здоров'я;
- оволодіти навичками аналізувати зміст нормативних документів, навчальну і спеціальну літератури для роботи з батьками;
- створювати освітнє середовище та забезпечувати умови ефективного і безпечного навчання і виховання;
- утворювати міжособистісні стосунки в учнівському та батьківському колективах;
- застосовувати конструктивну взаємодію з дітьми з особливими освітніми потребами та їхніми батьками;
- розв'язувати педагогічні задачі, проблеми;

Комунікація:

здійснювати ефективну взаємодію вчителів початкових класів з батьками та іншими суб'єктами освітнього процесу в освітньому середовищі на базі Нової української школи, встановлювати готовність до педагогічного спілкування в процесі педагогіки партнерства у роботі з батьками, розв'язувати педагогічні задачі, проблеми, конфлікти.

Автономія та відповідальність:

Вміти організовувати взаємодію вчителя початкових класів з батьками використовуючи сучасні методи, форми, прийоми, засоби та технології освітнього процесу, проявляти професіоналізм, етику та культуру спілкування, відповідально

ставитись до виконання посадових обов'язків вчителя початкових класів базуючись на педагогіці партнерства у роботі з батьками.

На вивчення навчальної дисципліни відводиться 150 годин: 32– лекційні, 64 – семінарсько-практичні, 54 – самостійна робота / 5 кредити ECTS.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1. Роль і місце сім'ї в організації освітнього простору.

ТЕМА 1-2. СІМ'Я – ГОЛОВНИЙ СОЦІАЛЬНИЙ ІНСТИТУТ.

- 1.Визначення поняття сім'ї. Поняття про сім'ю як соціальний інститут.
2. Типологія сім'ї. Функції сім'ї.
- 3.Стилї та принципи сімейного виховання.
- 4.Труднощі сучасної української сім'ї у справі виховання та шляхи їх подолання. Особливості та перспективи розвитку сучасної української сім'ї.

Питання для самостійного опрацювання:

- 1.Есе на тему: “Труднощі сучасної української сім'ї у справі навчання, виховання та розвитку дитини, способи їх вирішення”.
2. Назвіть позитиви і негативи, на ваш погляд, сімейного виховання.

Рекомендована література: 22, 23, 25, 29.

ТЕМА 3-4. СІМ'Я – ПЕРШИЙ ОСЕРЕДОК ДЛЯ НАВЧАННЯ, ВИХОВАННЯ ТА РОЗВИТКУ.

1. Сім'я як первинне середовище для всебічного гармонійного розвитку дитини.
2. Найкращі традиції українського родинного виховання.
3. Адаптаційний період як важлива умова успішної реалізації дитини у школі.
4. Рекомендації батькам, щодо підвищення рівня підготовленості дитини до школи.

Питання для самостійного опрацювання:

- 1.Перегляньте вебінар: Приємно познайомитися! Я – сучасний батько!
https://www.youtube.com/watch?v=OfjD14Ga6Ks&ab_channel=%D0%92%D1%81%D0%B5%D0%BE%D1%81%D0%B2%D1%96%D1%82%D0%B0
2. Есе на тему: “Вплив сім'ї на життя людини”.

Рекомендована література: 22, 23, 25, 29.

ТЕМА 5-6. НАВЧАЛЬНО-ПСИХОЛОГІЧНА ПІДГОТОВКА СІМ'Ї ДО ШКОЛИ.

1. Ознайомлення батьків із особливостями психічних і пізнавальних процесів дітей 6-7 років: процес сприймання, зорове сприймання, пізнавальні процеси, дрібна моторика.

2. Ознайомлення батьків з етапами та умовами розвитку пізнавальних інтересів: інтерес до навчання, емоційно-вольова сфера, цікавість, допитливість, регуляція поведінки.

3. Особливості розвитку дитини під час організації навчання вдома.

Питання для самостійного опрацювання:

1. Перегляньте вебінар: Мама спокійна – спокійне дитя!

https://www.youtube.com/watch?v=XnXg5EnVeG8&ab_channel=%D0%92%D1%81%D0%B5%D0%BE%D1%81%D0%B2%D1%96%D1%82%D0%B0

2. Перегляньте вебінар: Психологічна готовність дитини до школи: діагностика та рекомендації

https://www.youtube.com/watch?v=MLrm868uBSg&ab_channel=%D0%92%D1%81%D0%B5%D0%BE%D1%81%D0%B2%D1%96%D1%82%D0%B0

3. Сформулюйте методичні рекомендації батькам щодо підготовки дитини до вступу у школу : “Як треба готувати дитину до вступу у школу і як не варто діяти батькам, готуючи дитину до школи”.

Рекомендована література: 9, 22, 23, 25, 29.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2. Педагогічне партнерство в освітньому середовищі.

ТЕМА 7-8. СУТНІСТЬ, МЕТА, ЗАВДАННЯ ПЕДАГОГІКИ ПАРТНЕРСТВА У РОБОТІ З БАТЬКАМИ.

1. Зміст та сутність понять «педагогіка партнерства» і «педагогічне партнерство».

2. Мета, завдання, принципи педагогічного партнерства.

3. Передумови педагогіки партнерства у роботі з батьками та еволюція партнерських відносин.

4. Особливості реалізації педагогіки партнерства в початковій освіті.

5. Основні умови організації педагогіки партнерства.

Питання для самостійного опрацювання:

1. Перегляньте вебінар: Педагогіка партнерства

https://www.youtube.com/watch?v=schfSIv6M&ab_channel=%D0%9C%D0%B0%D1%80%D0%B8%D0%BD%D0%B0%D0%A0%D1%83%D0%B1%D1%96%D0%BD%D1%81

2. Розкрити зарубіжний досвід впровадження педагогіки партнерства у роботі з батьками (на вибір студента).

Рекомендована література: 1,2, 4, 9, 24.

ТЕМА 9-10. ІСТОРИКО-ПЕДАГОГІЧНІ ОСНОВИ ПЕДАГОГІКИ ПАРТНЕРСТВА.

1. Етапи становлення та розвитку ідей педагогіки партнерства в історико-педагогічній ретроспективі.

2. Характеристика основних положень гуманної педагогіки.

3. Вальдорфська педагогіка.

4. Розвій ключових категорій педагогіки партнерства в діяльності закордонних та українських педагогів.

Питання для самостійного опрацювання:

1. Складіть список українських народних та сучасних казок, які можна рекомендувати батькам для сімейного читання.

2. Розкрити зміст прояву педагогіки партнерства у діяльність українського чи закордонного педагога (на вибір студента).

Рекомендована література: 1,2, 4, 12, 24.

ТЕМА 11-12. СТРАТЕГІЇ РОЗВИТКУ ПЕДАГОГІКИ ПАРТНЕРСТВА У РОБОТІ З БАТЬКАМИ В УМОВАХ СУЧАСНОЇ УКРАЇНИ

1. Учасники педагогічного партнерства. Спільна діяльність вчителя і дітей, вчителя і батьків учнів на засадах педагогіки партнерства.

2. Педагогічне спілкування, його головні функції. Структура педагогічного спілкування. Рівні педагогічного спілкування. Вербальне та невербальне спілкування.

3. Бар'єри педагогічного спілкування.

4. Стили педагогічного спілкування. Моделі педагогічного спілкування.

Питання для самостійного опрацювання:

1. Окресліть проблеми та протиріччя, які можуть виникнути у роботі вчителя початкових класів з батьками.

2. Порівняльні характеристики позитивних та негативних рис вчителя із авторитарним, демократичним, ліберальним стилем спілкування.

3. Образ вчителя із моделлю спілкування «Глухар», «Монблан», «Монблан», «Товариш», «Я сам», «Локатор», «Робот».
4. Запропонуйте десять власних правил педагогічного спілкування.

Рекомендована література: 1, 2, 4, 5, 7, 1, 24.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 3. Методичні основи роботи вчителя початкових класів з батьками.

ТЕМА 13-14. ОСОБЛИВОСТІ УСПІШНОЇ РЕАЛІЗАЦІЇ ПЕДАГОГІКИ ПАРТНЕРСТВА У РОБОТІ З БАТЬКАМИ

1. Напрями педагогічного партнерства.
2. Портрет вчителя очима батьків.
3. Дії батьків учнів та педагогів у процесі партнерської взаємодії. Алгоритм взаємодії педагогів з батьками учнів.
4. Організація взаємодії закладу освіти з батьками учнів.

Питання для самостійного опрацювання:

1. Сформулюйте методичні рекомендації батькам щодо ефективної організації дозвілля з дітьми різного віку в умовах сім'ї.
2. Есе на тему: "Образ вчителя початкових класів у роботі з батьками учнів НУШ?"
3. Дайте оцінку професійно-значущим якостям власної особистості. Оцініть, як у Вас вони проявляються?

Якості	Яскраво	Посередньо	Слабко
Вимогливість до себе			
Самокритичність			
Цілеспрямованність			
Ерудиція			
Загальнопедагогічні знання, уміння, навички			
Соціальна активність			
Гуманність			
Педагогічний такт			
Толерантність			
Комунікативність			

Який висновок ви зробили, проаналізувавши таблицю? Яким чинним ви збираєтеся розвивати ті чи інші риси? Опишіть.

Рекомендована література: 1-3, 9, 11, 15, 17, 31-32.

ТЕМА 15-16. ФОРМИ РОБОТИ З БАТЬКАМИ ВЧИТЕЛЯ ПОЧАТКОВИХ КЛАСІВ

- 1.Форми роботи з батьками вчителя початкових класів.
- 2.Індивідуальна форма роботи з батьками (відвідування батьків удома, пропаганда сімейного виховання, педагогічні консультації, індивідуальні консультації, індивідуальні зустрічі).
3. Колективна форма роботи з батьками (батьківські тренінги, батьківські зустрічі, практикуми, круглий стіл, читання та ін.).

Питання для самостійного опрацювання:

- 1.Перегляньте вебінар: Згуртування дитячого колективу та робота з батьками на дистанційному та змішаному навчанні та зробіть конспект
https://www.youtube.com/watch?v=ORwLWDhwMrA&ab_channel=%D0%92%D1%81%D0%B5%D0%BE%D1%81%D0%B2%D1%96%D1%82%D0%B0
2. Перегляньте вебінар: Новий формат зустрічей з батьками як інструмент ефективної співпраці та зробіть конспект
https://www.youtube.com/watch?v=RQe11wpH1IE&ab_channel=%D0%92%D1%81%D0%B5%D0%BE%D1%81%D0%B2%D1%96%D1%82%D0%B0
3. Розробити рекомендації вчителю початкових класів для індивідуальної/колективної форми роботи з батьками.

Рекомендована література: 11, 14, 28.

ТЕМА 17-18. МЕТОДИ, ЗАСОБИ ТА ПРИЙОМИ ВИХОВАННЯ В УМОВАХ ПЕДАГОГІКИ ПАРТНЕРСТВА

1. Поняття про методи та засоби виховання в умовах педагогіки партнерства.
2. Методи формування свідомості особистості
3. Методи організації діяльності, спілкування, формування позитивного досвіду суспільної поведінки.
4. Методи стимулювання діяльності й поведінки.
5. Методи самовиховання.

Питання для самостійного опрацювання:

1. За вибором студента теми розробити з однієї форми роботи з батьками таблицю, де подані конспекту виховного заходу із вказаними методами, прийомами та засобами.

Тема	Форма проведення	Методи виховання	Засоби виховання

2. Дослідити класифікації методів виховання за Ю. К. Бабанським, Н. Волковою, Н. Мойсеюк, Г. Щукіною, В. Ярмаченком та ні.

Рекомендована література: 14, 21, 28.

ТЕМА 19-20. ТРЕНІНГИ – ЗАПОРУКА ЕФЕКТИВНОЇ РОБОТИ ВЧИТЕЛЯ ПОЧАТКОВИХ КЛАСІВ З БАТЬКАМИ

1. Батьківський тренінг – суть і зміст.
2. Тривалість тренінгу. Оцінювання ефективності тренінгу. Структура тренінгового заняття. План проведення тренінгу.
3. Корисні поради тренеру.

Питання для самостійного опрацювання:

1. За вибором студента розробіть сценарій тренінгу, взаємодії вчителя початкових класів з батьками.

Рекомендована література: 9-11, 14, 16,

ТЕМА 21-22. МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ ЩОДО ПРОВЕДЕННЯ БАТЬКІВСЬКИХ ЗБОРІВ

1. Суть і зміст батьківських зборів.
2. Етапи підготовки та проведення батьківських зборів.
3. Рекомендації щодо проведення батьківських зборів.
4. Поради вчителю початкових класів щодо проведення батьківських зборів.
5. Напрями та тематика проведення батьківських зборів.

Питання для самостійного опрацювання:

1. Накресліть орієнтоване календарне планування проведення батьківських зборів.
2. Напишіть конспект батьківських зборів для учнів 1-4 класів.
3. Перегляньте вебінар: Нестандартні батьківські збори та їх успішне проведення

https://www.youtube.com/watch?v=j7y4pehkrLw&ab_channel=%D0%92%D1%81%D0%B5%D0%BE%D1%81%D0%B2%D1%96%D1%82%D0%B0

Рекомендована література: 5, 9-11, 17, 19, 30-31.

ТЕМА 23-24. ОСОБЛИВОСТІ РОБОТИ З БАТЬКАМИ ДІТЕЙ З ОСОБЛИВИМИ ПОТРЕБАМИ

1. Зміст понять: «інклюзивна освіта», «діти з особливими освітніми потребами». Особливості організації освітнього процесу.

2. Ознайомлення батьків з індивідуальною програмою розвитку для дитини з особливими освітніми потребами.

3. Правила комунікації з батьками дітей з особливими освітніми потребами.

4. Підготовка батьків дітей з особливими освітніми потребами до ролі помічника вчителя.

Питання для самостійного опрацювання:

1. Перегляньте вебінар: Співпраця фахівців та батьків дитини із особливими освітніми потребами

https://www.youtube.com/watch?v=BJuJ5648wzw&ab_channel=%D0%92%D1%81%D0%B5%D0%BE%D1%81%D0%B2%D1%96%D1%82%D0%B0

2. Перегляньте вебінар: Особливості організації первинної консультації для батьків, чії діти мають психічні розлади

https://www.youtube.com/watch?v=7MPpq2ub5es&ab_channel=%D0%92%D1%81%D0%B5%D0%BE%D1%81%D0%B2%D1%96%D1%82%D0%B0

3. Розробіть зміст та тематику консультацій для батьків дитини з особливими освітніми потребами.

Рекомендована література: 9, 13, 31,

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 4. Освітньо-просвітницька робота з батьками учнів початкових класів.

ТЕМА 25-26. ЗМІСТ ТА ПРИНЦИПИ РОБОТИ НОВОЇ УКРАЇНСЬКОЇ ШКОЛИ НА БАЗІ ПЕДАГОГІКИ ПАРТНЕРСТВА У РОБОТІ З БАТЬКАМИ

1. Виклики початкової освіти. Чинники якісної початкової освіти.

2. Концепція Нової української школи.

3. Компетентнісний підхід як основа реформування освітнього процесу.

4. Ознайомлення батьків з Конвенцією про права дитини.

Питання для самостійного опрацювання:

1. Перегляньте вебінар: Педагогіка партнерства у Новій українській школі

https://www.youtube.com/watch?v=ZV2R1kWKgQ&ab_channel=%D0%92%D1%81%D0%B5%D0%BE%D1%81%D0%B2%D1%96%D1%82%D0%B0

2. Підготуйте доповідь про нормативно-правові акти, документи, доктрини з питань захисту прав дитини.

Рекомендована література: 6, 8, 9, 10, 19.

ТЕМА 27-28. СУТЬ І ЗМІСТ ІНДИВІДУАЛЬНОГО ПІДХОДУ РОЗВИТКУ УЧНЯ В УМОВАХ ПЕДАГОГІКИ ПАРТНЕРСТВА У РОБОТІ З БАТЬКАМИ

1. Зміст поняття «індивідуальний підхід».
2. Значення індивідуального підходу до розвитку учнів в умовах педагогіки партнерства.
3. Врахування вікових та індивідуальних особливостей учнів початкових класів. Криза 7-ми років.
4. Проблеми спілкування батьків і дітей.

Питання для самостійного опрацювання:

1. Розробити рекомендації батьками щодо подолання кризи 7-ми років в учнів початкових класів.
2. Розробіть рекомендації від вчителя початкових класів для батьків, щодо спілкування із дітьми.

Рекомендована література: 18, 20.

ТЕМА 29-30. РОЛЬ ТА МІСЦЕ ДИТИНОЦЕНТРИЗМУ , ЯК ВАЖЛИВОГО ЧИННИКА УСПІШНОГО НАВЧАННЯ ТА ВИХОВАННЯ УЧНІВ

1. Суть та зміст поняття «дитиноцентризм».
2. Педагогічні умови створення у закладі середньої освіти освітнього середовища, спрямованого на реалізацію потреб, інтересів, можливостей дітей молодшого шкільного віку.
3. Роль вчителя початкових класів для дітей молодшого шкільного віку у реалізації принципу дитиноцентризму.

Питання для самостійного опрацювання:

1. Розробити порівняльну таблицю:
Вислови батьків, вчителів, які можуть негативно впливати на поведінку дитини в соціумі / Вислови батьків, вчителів, які бажано вживати якомога частіше задля позитивного впливу на поведінку дитини (7–10 висловів).

Рекомендована література: 27, 30, 32.

ТЕМА 31-32. ПРОФІЛАКТИКА ПРОЯВІВ БУЛІНГУ ТА НАСИЛЬСТВА У СІМ'Ї ТА СЕРЕД ДІТЕЙ

1. Задоволення духовних і соціальних бажань та потреб учнів як фактор захисту від появи нікотинних, наркотичних, алкогольних проблем.
2. Чинники та осередок прояву дитячого насилля та агресії (булінг (цькування), фізичне, психологічне, сексуальне, економічне насильство).
3. Здоровий спосіб життя як фактор успіху людини.

Питання для самостійного опрацювання:

1. Розробити рекомендації батькам щодо подолання конфліктів у сімейному середовищі.
2. Перегляньте вебінар: Актуальні питання у сфері протидії та реагування на випадки домашнього насильства
https://www.youtube.com/watch?v=2q8_udWKAaQ&ab_channel=%D0%92%D1%81%D0%B5%D0%BE%D1%81%D0%B2%D1%96%D1%82%D0%B0

Рекомендована література: 27, 28, 29,

САМОСТІЙНА РОБОТА (ІНДИВІДУАЛЬНЕ ПИСЬМОВЕ ЗАВДАННЯ – 20 БАЛІВ)

Підготувати у письмовій формі роботу на тему: “**Законодавство України про шлюб та сім'ю, права та обов'язки батьків, участь школи та вчителів у формуванні особистості дитини в умовах Нової української школи**”. Визначити головні ідеї, засади, постулати на яких базується законодавство України, що розкриває поняття про шлюб і сім'ю, права та обов'язки батьків, участь школи та вчителів у формуванні особистості дитини в умовах Нової української школи.

Оцінювання:

20-15 балів оцінюються студенти, які аргументовано довели актуальність обраної проблеми, проявили творчу самостійність, виявили здатність здійснювати аналіз поставлених проблем. Розглянули тенденції подальшого розвитку досліджуваної проблеми. Матеріал роботи є логічно викладеним, з самостійними висновками.

14-7 балів відповідають роботі, в якій на належному рівні висвітлюється проблема, однак відсутніми є судження студента, його висновки та узагальнення. Опрацювання матеріалу є неповним і не містить дослідницького компоненту.

6-0 балів ставиться студентам, які не виконали індивідуального завдання або ж виконали його на неналежному рівні, матеріал частково не відповідає проблемі дослідження, опрацьована недостатня кількість літератури, не зроблено висновків.

СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ

Поточне тестування та самостійна робота															Сума	
Змістовий модуль 1			Змістовий модуль 2			Змістовий модуль 3						Змістовий модуль 4			100	
C	C	C	C	C	C	C	C	C	C	C	C	C	C	C		C
1	3	5	7	9	11	13	15	17	19	21	23	25	27	29		31
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
2	4	6	8	10	12	14	16	18	20	22	24	26	28	30	32	
5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	
															5 + 20	

C — семінарське заняття ($32 \times 2,5 = 80$ балів); CP — самостійна робота (20 балів);

Сума -100 балів.

ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ

Шкала оцінювання: університету, національна та ECTS Оцінка в балах	Оцінка ECTS	Визначення
90–100	A	відмінно
81–89	B	добре
71–80	C	
61–70	D	задовільно
51–60	E	
21–50	FX	незадовільно
Менше 20	F	

МЕТОДИ КОНТРОЛЮ

✓ *поточний контроль* навчально-пізнавальної діяльності студентів у час практично-семінарських занять (доповідь, повідомлення, розв'язання проблемних завдань, участь у дискусіях тощо); виконання завдань самостійної роботи;

✓ *підсумковий контроль* (залік).

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА ОСНОВНА

1. Батьківські збори : шляхи до партнерства та співпраці : методичний посібник для вчителів початкових класів / уклад. : О. В. Пагава, Я. О. Чернишова. Харків «Друкарня Мадрид», 2018. 96 с.

2. Ветрова С. Є. Батьки і початкова школа: Партнерство заради дитини. Х.: Вид-во «Ранок», 2009. 160 с.

3. Вовчук І. С., Петік Ю. О. Батьківський всеобуч. Матеріали для роботи з батьками учнів 1–4 класів. Ч. 1.Х. : Вид. група «Основа», 2011.128 с. (Б-ка журн. «Початкове навчання та виховання»; Вип. 3 (87)).

4. Калько І.В. Педагогіка партнерства як умова реалізації завдань розвитку особистості в контексті Нової української школи. Загальна педагогіка та історія педагогіки. Випуск 21. Т. 1. 2020. С. 33-35.
URL:http://www.innovpedagogy.od.ua/archives/2020/21/part_1/8.pdf (дата звернення 30.07.2021).

5. Класний керівник і батьки: забезпечення партнерства і співпраці: збірка матеріалів з досвіду роботи./ Укл. А. І. Тюпа. Миколаїв: ОПППО, 2012. 64 с.

6. Конвенція про права дитини [Електронний ресурс] : Міжнародний документ від 20.11.1989. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_021#Text (дата звернення 30.07.2021).

7. Лященко М. Взаємодія батьків та педагогів – необхідна умова для виховання нового покоління / М. Лященко // Рідна школа. 2011. № 11. С. 71-74. URL:http://nbuv.gov.ua/UJRN/rsh_2011_11_20 (дата звернення 30.07.2021).

8. Наказ “Про затвердження Положення про класного керівника навчального закладу системи загальної середньої освіти” URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0659-00#Text> (дата звернення 30.07.2021).

9. Нова українська школа: організація взаємодії з батьками учнів початкової школи: навч.- метод. посіб./ Т. М. Бабко, О. В. Банах, А. В. Вознюк, Г. А. Коломієць, Л. Г. Кубрик, О. М. Мельник. К. : Видавничий дім “Освіта”, 2020. 208 с. URL: https://lib.imzo.gov.ua/wa-data/public/site/books2/navchalno-metodychny-posibnyky/dlya-pedpraysivnykiv/MetodBabko.pdf?fbclid=IwAR1oJWWHbo4wtdvE_4j6PWxnEFxtQnHihL1TDOcRZhwE1H00fX_lliA7hg (дата звернення 30.07.2021).

10. Нова українська школа: poradnyk dlya vchytelya / za zag. red. N.M. Bibik. Київ: Літера ЛТД, 2018. 160 с. URL: <https://nus.org.ua/wpcontent/uploads/2017/11/NUSH-poradnyk-dlya-vchytelya.pdf> (дата звернення 30.07.2021).

11. Організація роботи з батьками. Упорядники: Юзефік Л.О., Купина Н.М. Тернопіль: Астон, 2002. 168 с.

12. Патцлафф Р., Кальдер Т. Та ін. Лейтмотиви вальдорфської педагогіки. Від трьох до дев'яти років/ Переклад з німецької. К.: Вид-во "НАІРІ", 2008. 136 с.

13. Працюємо разом: дитина з особливими потребами в школі. Довідник для батьків. Досвід Канади: посіб. К.: Паливода А.В., 2012. 50 с. URL: <http://ussf.kiev.ua/data/Canada/Canada/%D0%9F%D1%80%D0%B0%D1%86%D1%8E%D1%94%D0%BC%D0%BE%20%D1%80%D0%B0%D0%B7%D0%BE%D0%BC.pdf> (дата звернення 30.07.2021).

14. Форми і методи роботи класного керівника з батьками учнів / Н.В. Бугайчук. Черкаси: КНЗ «ЧОПОПП ЧОР», 2017. 40 с.

15. Червінська І. Теоретико-методичні засади виховної роботи в початковій школі / І. Червінська, С. Довбенко. Івано-Франківськ: Вид-во Прикарпат. нац. ун-ту ім. В. Стефаника, 2012. 515 с. URL: <http://194.44.152.155/elib/local/533.pdf> (дата звернення 30.07.2021).

ДОДАТКОВА

16. Баранова Н. П. Тренінги для вчителів з педагогічної майстерності. Харків: Основа, 2012. 159 с.

17. Башинська Т. Взаємодія учителя та учня в навчально-виховному процесі. Початкова школа. 2004. №12. С. 55–57.

18. Бех Д.І. Особистісно орієнтоване виховання. К.: ІЗМН, 1998. 204 с. URL: https://library.udpu.edu.ua/library_files/420694.pdf (дата звернення 30.07.2021).

19. Воронцова Т.В. Вчимося жити разом. Посібник для вчителя з розвитку соціальних навичок у курсі «Основи здоров'я» (початкова школа) / Воронцова Т.В. Пономаренко В.С. К.: Видавництво «Алатон», 2016. 232 с. URL: <https://www.kremenetslyceum.com.ua/wp-content/uploads/2017-VZHR-Posibnik-Osnovna-vchitelya-Ukr.pdf> (дата звернення 30.07.2021).

20. Громадсько-активні школи: управління та механізми розвитку: практичний посібник / О. М. Онаць, Н. М. Островерхова, Л. М. Попович, М. Г. Шевцов К.: КОНВІ ПРІНТ, 2019. с. 96. URL: https://lib.iitta.gov.ua/718247/1/19_04.pdf (дата звернення 30.07.2021).

21. Дичківська І. М. Інноваційні педагогічні технології: навч. посіб. Київ: Академвидав, 2004. 352 с.

22. Замашкіна О. Д. Педагогіка сімейного виховання: навчальний посібник. Ізмаїл: РВВ ІДГУ, 2026. 400 с.

23. Костів В. Родинна педагогіка: У 3-х т. Том II. Основи родинного виховання. Івано-Франківськ, 2006. 288 с. С. 227-240. URL: <http://194.44.152.155/elib/local/sk707233.pdf> (дата звернення 30.07.2021).

24. Кравчинська Т. С. Педагогіка партнерства: основні ідеї, принципи та сутність [Електронний ресурс]. Підготовка керівних та педагогічних кадрів до

реалізації Концепції Нової української школи: Зб. ст. Всеукраїнської наук.-практ. Інтернет-конф., 6 квітня 2017 р. – Харків : Харківська академія неперервної освіти, 2017. – С. 85–88. URL:: http://conf-hano.at.ua/load/zbirniki/elektronnij_zbirnik_materialiv/4-1-0-680 (дата звернення дата звернення 30.07.2021).

25. Кузміньський А. І. Педагогіка родинного виховання : Навч. посіб. К. : Знання, 2006. 324 с. URL: <http://194.44.152.155/elib/local/sk712820.pdf> (дата звернення 30.07.2021).

26. Основи педагогічної майстерності (для студентів спеціальності 012 Дошкільна освіта) : навч.-метод. посібник / упоряд. Наталія Мачинська, Анна Федорович, Наталія Яремчук. Львів : ЛНУ імені Івана Франка, 2020. 286 с. (С. 154-166)

27. Педагогічний словник для молодих батьків / АПН України. Ін-т пробл. виховання, Держ. центр соц. служб для молоді; авт. кол.: Т.Ф. Алексеєнко, Л.В. Артемова, Н.І. Баглаєва. К.: ДЦССМ, 2002. 348 с.

28. Пихтіна Н. П. Основи педагогічної техніки [текст]. навч. посіб К.: «Центр учбової літератури», 2013. – 316 с. (С. 248-253).

29. Постовий В. Г. Сім'я і школа: проблеми виховання дітей : [навч. посіб.]. М-во освіти і науки України, Акад. пед. наук України, Нац. пед. ун-т ім. М. П. Драгоманова. К. : Вид-во НПУ ім. М. П. Драгоманова, 2008. 356 с.

30. Савинова Н. Компетентісне навчання і партнерська взаємодія: уникаємо помилок. Вихователь-методист дошкільного закладу. 2019. №2. С. 13-20.

31. Соціально-педагогічні умови співпраці навчального закладу з батьками як фактор підвищення якості освіти / укладач: Замулко О.І., завідувач лабораторії розвитку освіти та педагогічних інновацій КНЗ «ЧОПООП ЧОР». Черкаси, 2016. 258 с.

32. Швацька, О. С. Партнерські взаємини між дошкільним закладом і сім'єю. Дошкільний навчальний заклад. 2011. № 9. С. 47-51.

ПИТАННЯ ДО ЗАЛІКУ

1. Визначення поняття сім'ї.
2. Поняття про сім'ю як соціальний інститут.
3. Типологія сім'ї.
4. Функції сім'ї.
3. Стили та принципи сімейного виховання.
4. Труднощі сучасної української сім'ї у справі виховання та шляхи їх подолання.
5. Особливості та перспективи розвитку сучасної української сім'ї.

6. Сім'я як первинне середовище для всебічного гармонійного розвитку дитини.

7. Найкращі традиції українського родинного виховання.

8. Адаптаційний період як важлива умова успішної реалізації дитини у школі.

9. Рекомендації батькам, щодо підвищення рівня підготовленості дитини до школи.

10. Ознайомлення батьків із особливостями психічних і пізнавальних процесів дітей 6-7 років: процес сприймання, зорове сприймання, пізнавальні процеси, дрібна моторика.

11. Ознайомлення батьків з етапами та умовами розвитку пізнавальних інтересів: інтерес до навчання, емоційно-вольова сфера, цікавість, допитливість, регуляція поведінки.

12. Особливості розвитку дитини під час організації навчання вдома.

13. Зміст та сутність понять «педагогіка партнерства» і «педагогічне партнерство».

14. Мета, завдання, принципи педагогічного партнерства.

15. Передумови педагогіки партнерства у роботі з батьками та еволюція партнерських відносин.

16. Особливості реалізації педагогіки партнерства в початковій освіті.

17. Основні умови організації педагогіки партнерства.

18. Етапи становлення та розвитку ідей педагогіки партнерства в історико-педагогічній ретроспективі.

19. Характеристика основних положень гуманної педагогіки.

20. Вальдорфська педагогіка.

21. Розвій ключових категорій педагогіки партнерства в діяльності закордонних та українських педагогів.

22. Учасники педагогічного партнерства.

23. Спільна діяльність вчителя і дітей, вчителя і батьків учнів на засадах педагогіки партнерства.

24. Педагогічне спілкування, його головні функції.

25. Структура педагогічного спілкування.

26. Рівні педагогічного спілкування.

27. Вербальне та невербальне спілкування.

28. Бар'єри педагогічного спілкування.

29. Стили педагогічного спілкування.

30. Моделі педагогічного спілкування.

31. Напрями педагогічного партнерства.

32. Портрет вчителя очима батьків.

33. Дії батьків учнів та педагогів у процесі партнерської взаємодії.

34. Алгоритм взаємодії педагогів з батьками учнів.

35. Організація взаємодії закладу освіти з батьками учнів.
36. Форми роботи з батьками вчителя початкових класів.
37. Індивідуальна форма роботи з батьками (відвідування батьків удома, пропаганда сімейного виховання, педагогічні консультації, індивідуальні консультації, індивідуальні зустрічі).
38. Колективна форма роботи з батьками (батьківські тренінги, батьківські зустрічі, практикуми, круглий стіл, читання та ін.).
39. Поняття про методи та засоби виховання в умовах педагогіки партнерства.
40. Методи формування свідомості особистості
41. Методи організації діяльності, спілкування, формування позитивного досвіду суспільної поведінки.
42. Методи стимулювання діяльності й поведінки.
43. Методи самовиховання.
44. Батьківський тренінг – суть і зміст.
45. Тривалість тренінгу.
46. Оцінювання ефективності тренінгу.
47. Структура тренінгового заняття.
48. План проведення тренінгу.
49. Корисні поради тренеру.
50. Суть і зміст батьківських зборів.
51. Етапи підготовки та проведення батьківських зборів.
52. Рекомендації щодо проведення батьківських зборів.
53. Поради вчителю початкових класів щодо проведення батьківських зборів.
54. Напрями та тематика проведення батьківських зборів.
55. Зміст понять: «інклюзивна освіта», «діти з особливими освітніми потребами». Особливості організації освітнього процесу.
56. Ознайомлення батьків з індивідуальною програмою розвитку для дитини з особливими освітніми потребами.
57. Правила комунікації з батьками дітей з особливими освітніми потребами.
58. Підготовка батьків дітей з особливими освітніми потребами до ролі помічника вчителя.
59. Виклики початкової освіти.
60. Чинники якісної початкової освіти.
61. Концепція Нової української школи.
62. Компетентнісний підхід як основа реформування освітнього процесу.
63. Ознайомлення батьків з Конвенцією про права дитини.
64. Зміст поняття «індивідуальний підхід».
65. Значення індивідуального підходу до розвитку учнів в умовах педагогіки партнерства.

66. Врахування вікових та індивідуальних особливостей учнів початкових класів.

67. Криза 7-ми років учнів.

68. Проблеми спілкування батьків і дітей.

69. Суть та зміст поняття «дитиноцентризм».

70. Педагогічні умови створення у закладі середньої освіти освітнього середовища, спрямованого на реалізацію потреб, інтересів, можливостей дітей молодшого шкільного віку.

71. Роль вчителя початкових класів для дітей молодшого шкільного віку у реалізації принципу дитиноцентризму.

72. Задоволення духовних і соціальних бажань та потреб учнів як фактор захисту від появи нікотинних, наркотичних, алкогольних проблем.

73. Чинники та осередок прояву дитячого насилля та агресії (булінг (цькування), фізичне, психологічне, сексуальне, економічне насильство).

74. Здоровий спосіб життя як фактор успіху людини.